

הבנה והסקה מעורב - יחידה 4

1. במהלך שיחה אמר נאור לחברו דביר: "שלא כמו מדען, מוזיקאי אינו מוגבל לחוקי הטבע והנחות יסוד אוניברסאליות"

איזו מהאפשרויות הבאות היא המתאימה ביותר להיות הרקע לדבריו של נאור?

- (1) דביר מעוניין להזמין את דינה לסרט אך אינו יודע כיצד לעשות זאת
- (2) נאור סירב להצעתו של דביר לעבוד יחד אתו כמעצב שמלות כלה
- (3) דביר אשר עובד במשרד ממשלתי הזמין את נאור להיות אורח שלו בטקס קבלת אות הצטיינות וביקש ממנו להגיע עם עניבה
- (4) דביר חושב להחליף מקום עבודה משום שבמקום העבודה הנוכחי הוא מרגיש מוגבל

2. "דגם מכונית זו הוא הנמכר ביותר בישראל בשנה האחרונה, למרות שמחירה גבוה מיתר המכוניות בגודל זה, וזאת משום שרמת הבטיחות בה גבוהה יחסית. בד בבד, אני חוששת שצריכת הדלק הנמוכה אינה מכפרת על תא המטען הקטן ואין בו די כדי להכריע לטובתה."

מה לא ניתן ללמוד מדברים אלו?

- (1) בטיחות הינה שיקול חשוב יותר מגובה מחיר מכונית.
- (2) לדעת הדוברת, רמת הבטיחות משפיעה על מחיר מכונית
- (3) לדעת הדוברת, גודל תא המטען חשוב יותר מכמות צריכת דלק
- (4) הדוברת בחרה לא לקנות את המכונית

3. בירושלים צמחי פיקוס מדושנים ע"י דשן אורגני. בבדיקה שביצעו סטודנטים למדעי הצמח הם גילו שצמחי פיקוס הם צמחים בריאים יחסית לשאר אוכלוסיית הצמחים בירושלים. המסקנה של הסטודנטים הייתה שדשן אורגני עוזר להתפתחות הצמח.

מה לא יחליש את מסקנת הסטודנטים?

- (1) גם צמחי בוגנוויליה ירושלמיים מדושנים ע"י דשן אורגני.
- (2) דשן אורגני מכיל חומר בשם בטורט הפוגע בשורשי הצמח.
- (3) בכל פעם שצמח עובר דישון הוא מושקה ולכן צמחי פיקוס מושקים האופן תדיר יותר משאר הצמחים.
- (4) גם באקוודור, שם הדישון אסור לפי חוק, צמחי הפיקוס הם צמחים בריאים ביחס לשאר הצמחים.

4. בספרו "בעקבות אליס" כותב חיים שפירא: "במסיבת התה בספר "אליס בארץ הפלאות" פונה הארנב לאליס ואומר לה: "היין האדום טעים מאד". אליס סוקרת את השולחן, בודקת ומגלה שאין כלל יין, אלא רק תה. היא עונה "אני לא רואה שום יין על השולחן". "אין, כמובן שאין יין" השיב הארנב. בעיני הארנב, שהינו מתמטיקאי, לא אירע שום דבר מוזר, משום שזו חשיבה מתמטית טהורה. לפי חשיבה מתמטית, אם הדבר לא קיים, כל מה שנאמר עליו נכון בהכרח.

איזה מהמשפטים הבאים נכון בהכרח, לפי החשיבה המתמטית המוגדרת בפסקה זו?

- (1) כל המספרים השונים מעצמם הינם שחקנים במכבי תל אביב.
- (2) כל הפרחים האדומים הינם ימניים בדעותיהם הפוליטיות.
- (3) כל הבניינים בעלי שלוש הקומות הינם בטעם שוקולד.
- (4) כל השירים בשפה העברית הינם שירי פופ בלבד.

ההוראות הבאות נוגעות לשאלות 5-7:

בכל שאלה יש משפט שכמה חלקים ממנו חסרים, ולאחריו ארבע אפשרויות להשלמתו. עליך להשלים כל משפט בעזרת האפשרות המתאימה ביותר.

5. לדעת המומחים בתחום, ישראל _____ כראוי להתמודדות עם רעש אדמה משמעותי, כראיה הם מביאים את רמת הבניה _____ ברוב הישובים בארץ ומסבירים _____ מרעידות האדמה הקלות הפוקדות את ישראל לא נגרם נזק ממשי _____ בכך להעיד על שיקרה ברעש חזק יותר.

- (1) ערוכה / הירודה / שאמנם / אך אין
- (2) ערוכה / המעולה / שלמרות ש / אין
- (3) אינה ערוכה / הירודה / שאמנם / אך אין
- (4) אינה ערוכה / המעולה / שלמרות ש / יש

6. ההיסטוריון פטר קרייטמן טוען שההיסטוריה היא _____. שכן לטענתו היא _____ על עצמה, על פי נימוקו הדבר דומה לבוגרים בשנות ה - 20 לחייהם המורים לנערים לשלוח את לחמם על פני המים ולהשקיע בבגרות אך עתידים הם ראשית _____ ובעוד שנים מספר _____ דברים זהים לבאים אחריהם.

- (1) באיזשהו מקום גם נבואה / חוזרת / לא להשקיע / להמליץ
- (2) נחלת העבר / אינה חוזרת / לא להשקיע / להמליץ
- (3) באיזשהו מקום גם נבואה / אינה חוזרת / לא להשקיע / להמליץ
- (4) נחלת העבר / חוזרת / להשקיע / לא להמליץ

7. המועמד _____ בהצעת החוק _____ ניסויים בבע"ח. דבר זה _____, שכן רבים רואים אותו שבע מתנדב באגודות _____.

- (1) סירב לתמוך / נגד / הפתיע / המקדמות ניסויים בבע"ח
- (2) סירב לתמוך / בעד / לא הפתיע / תומכות בזכויות בע"ח
- (3) תמך / נגד / הפתיע / תומכות בזכויות בבע"ח
- (4) תמך / בעד / לא הפתיע / תומכות בזכויות בע"ח

8. "מצוות התלויות בארץ" הן מצוות אותן אפשר לקיים רק בארץ ישראל, והן קשורות לאדמת הארץ, לעבודת האדמה וליבוליה. מקור שמן של המצוות נובע מעצם קיומן בארץ ישראל בלבד, והכלתן את התנאי המוסרי-דתי החל על נחלת הארץ והרעיון שאין לעם ישראל אדונת על הארץ; שכן ארץ ישראל היא ארצו של ה'.

שלושה מן המאפיינים שלהלן נזכרים בפסקה לעיל כמאפייני המצוות. מהו **המאפיין הנותר?**

- (1) אופי מוסרי
- (2) סיוע לנזקקים
- (3) מוגבלות גיאוגרפית
- (4) אופי חקלאי

9. ברביעיית מיתר ותיקה ארבעה חברים: מנשה, קרן, רמי ושי. לכל נגן יש תנאי בנוגע למופע שיעלה, אך בין התנאים נתגלו סתירות והמופע בוטל.

אם ידוע כי למופע זקוקים לפחות 3 נגנים - השמטתו של איזה מן התנאים הבאים תביא עדיין לביטול ודאי של המופע?

- (1) קרן ושי מנגנים רק אם מנשה מנגן סולו
- (2) רמי מנגן בתנאי שכל הנגנים מרוצים.
- (3) קרן הכריזה שהיא איננה מרוצה אם שי אינו מנגן.
- (4) מנשה מנגן רק אם הוא מנגן קטע סולו.

10. הרייקי הוא שיטת ריפוי הוליסטית הניתן באמצעותה לרפא לא רק מחלות וכאבים גופניים, אלא גם חסכים רגשיים או רוחניים. הסיבה לכך טמונה בהיות הרייקי אנרגיה השואפת לשלמות ויצירה בכל פן שהוא. לפיכך, טיפול ברייקי עשוי להציף את המטופל ברגשות, מחשבות, רעיונות וחסכים אשר דורשים התמודדות או הגשמה. מאחר ויכולת הרייקי הבסיסית טבועה עמוק בתוכנו, ובאה לידי ביטוי באינסטינקט של הנחת יד על פצע או מכה שזה עתה התרחשו, יש לשוב ולפתוח אותה. פתיחה זו מתקיימת באמצעות טקס המתבצע על ידי המורה, במהלכו "מכוון" התלמיד לתדר אנרגיית הרייקי. לאחר כוונן זה מחובר התלמיד לאנרגיית הרייקי והוא מהווה כעת מעין צינור בין האנרגיה לבין המטופל.

בהיותי אדם המגיע לטיפול בשיטת הרייקי, למה אין עליי לצפות?

- (1) להקלה משמעותית ואף העלמה של הכאב.
- (2) להנחת ידיו של המטפל על המקומות הדואבים או מעליהם.
- (3) להפוך בעצמי בשלבים מתקדמים של הטיפול לצינור של אנרגיית הרייקי הטבועה בי.
- (4) להתעמתות אפשרית עם חסכים ועולמי הרוחני.

11. בעבר, באגן הים התיכון נפוצו מספר מיתוסים על אלים שמתו וקמו לתחייה. במיתוסים אלו האל נרצח על ידי אויביו בתקופת הזריעה, בה טמינת הזרע בקרקע הקבלה למותו ולקבירתו של האל. עם בוא האביב, בסיום תהליך ההיטהרות של הקהילה ו"שיקומו" של האל, האל קם לתחייה עם החיטה הנובטת. באותה העת שהפוצו המיתוסים, הנצרות לא הייתה דת חקלאית, היא נפוצה בעיקר באזורים העירוניים של האימפריה. ישו לא צורף למחזור החקלאי, אבל הוא ודמויות נוספות סביבו צורפו בהדרגה אל עולם המיתוס של קהל הצרכנים החדש.

מיהו "קהל הצרכנים החדש" על פי הטקסט?

- (1) החקלאים, אשר אצלם בעיקר נפוצה הנצרות, בשל היותם חלק משמעותי מתפוצת דת הנצרות והצורך שלה להחיות מיתוס הקשור בתחייה מחדש וזריעה, הקרובה לליבם.
- (2) העירוניים, אשר אצלם בעיקר נפוצה הנצרות. ישו והדמויות צורפו בהדרגה לעולם המיתוס של התחייה מחדש והזריעה בכדי לקרב את העירוניים לקדושת עבודת האדמה.
- (3) החקלאים, אשר אצלם הנצרות הייתה פחות נפוצה. ישו והדמויות צורפו בהדרגה לעולם המיתוס של התחייה מחדש והזריעה בכדי להתקרב לעולמם היום-יומי של החקלאים.
- (4) החקלאים, אשר אצלם הנצרות הייתה פחות נפוצה. ישו והדמויות צורפו בהדרגה לעולם המיתוס של התחייה מחדש והזריעה על מנת לשכנע את החקלאים לזנוח את עבודת האדמה ולהפוך לאנשי כמורה ודת.

הבנה והסקה מעורב 4 - פתרונות

שאלה	תשובה
.1	(3)
.2	(2)
.3	(1)
.4	(1)
.5	(3)
.6	(1)
.7	(2)
.8	(2)
.9	(4)
.10	(3)
.11	(3)

הסברים

1. התשובה הנכונה היא (3). הסבר:

מדבריו של נאור ניתן להבין שדביר ביקש ממנו לנהוג לפי כללים / תנאים מסוימים. נבדוק את התשובות. בתשובה 3 נאמר שדביר ביקש מנאור ללבוש עניבה. זהו מצב המתאים לדבריו של נאור.

2. התשובה הנכונה היא (2). הסבר:

נבחן את התשובות:

- (1) בשורה הראשונה והשנייה נאמר כי מחיר ורמת הבטיחות של המכונית גבוהים, אך עם זאת היא המכונית הנמכרת ביותר בישראל. מכאן ניתן להסיק כי המחיר הגבוה לא הרתיע לקוחות מלרכוש את המכונית וכי בטיחות חשובה יותר ממחיר. תשובה זו משתמעת מהפסקה ולכן נפסלת.
- (2) בשורה הראשונה והשנייה נאמר כי מחיר ורמת הבטיחות של המכונית גבוהים, אך עם זאת היא המכונית הנמכרת ביותר בישראל. לא ניתן להסיק מה משפיע על מחיר המכונית או על רמת הבטיחות. תשובה זו אינה משתמעת מהפסקה ולכן זו התשובה הנכונה.
- (3) במשפט השני נאמר כי צריכת הדלק הגבוהה אינה מכפרת על תא המטען הקטן. מילת המפתח היא "מכפרת" אשר ממנה ניתן להסיק כי גדול המטען חשוב ביותר. תשובה זו משתמעת מהפסקה ולכן נפסלת.
- (4) בשורה השלישית נאמר "ואין בו די כדי להכריע לטובתה" מילות המפתח הן "להכריע לטובה" אשר מהן ניתן להסיק כי הדוברת לא בחרה במכונית. תשובה זו משתמעת מהפסקה ולכן נפסלת.

3. התשובה הנכונה היא (1). הסבר:

אנו מחפשים תשובה שלא תחליש את המסקנה. נבדוק את כל התשובות:

- (1) אין לנו מידע על צמחי הבונגוויליה בירושלים, לכן הנתון לא מחזק ולא מחליש את המסקנה. זו התשובה הנכונה.
- (2) אם דשן אורגני פוגע בצמח, הרי שהוא אינו עוזר לו. זה מחליש את המסקנה.
- (3) אם צמחי פיקוס מושקים באופן התדיר ביותר, יכול להיות שההשקיה היא שעוזרת להתפתחות הצמח ולא הדישון. זהו הסבר אלטרנטיבי ולכן מחליש את המסקנה.
- (4) אם צמח הפיקוס בריא יחסית לצמחים אחרים ללא דישון, הרי שהדישון הוא הגורם להתפתחות הצמח, ולכן מחליש את המסקנה.

4. התשובה הנכונה היא (1). הסבר:

נבחן את התשובות:

- בהתבסס על הקטע, חשיבה מתמטית מבוססת על כך שאם משהו אינו קיים - כל מה שנאמר עליו נכון בהכרח.
- (1) אין מספר אשר שונה מעצמו, הדבר אינו קיים, ולכן כל דבר שיאמר על מספרים אלו הינו נכון בהכרח, ולכן גם העובדה שמספרים אלה הינם שחקנים במכבי תל אביב נכונה בהכרח. זוהי התשובה הנכונה.
 - (2) קיימים בעולמנו פרחים אדומים, ולכן לא ניתן להגיד עליהם שהם ימניים בדעותיהם הפוליטיות. הדבר לא תואם את המשפט המופיע בפסקה, התשובה אינה נכונה.
 - (3) קיימים בעולמנו בניינים בעלי שלוש קומות, ולכן לא ניתן להגיד על בניינים אלו שהם בטעם שוקולד. הדבר לא תואם את המשפט המופיע בפסקה, התשובה אינה נכונה.
 - (4) קיימים שירים בשפה העברית, ואין זה נכון שכולם מוגדרים כשירי פופ. ראשית הדבר אינו נכון באופן כללי, ושנית - הוא אינו תואם את המשפט המופיע בפסקה, התשובה אינה נכונה.

5. התשובה הנכונה היא (3). הסבר:

נבחן את התשובות:

- (1) על פי ביטויי ההשלמה הראשון ישראל "ערוכה" להתמודדות עם רעידות אדמה, אולם על פי שאר הביטויים רמת הבניה נמוכה ולא ברור כיצד תעמוד זו בפני רעידות חמורות.
- (2) על פי שני ביטויי ההשלמה הראשונים ישראל "ערוכה" להתמודדות עם רעש אדמה תודות לרמת בניה גבוהה. בסתירה לכך, הביטויים הבאים מציגים מצב בו אמנם הבניה עומדת ברעידות קלות אך לא ברור כיצד תעמוד ברעידות קשות.
- (3) בתשובה זו מוצגת טענת המומחים (חוסר הערכות המדינה) והנימוק לטענתם - רמת בניה נמוכה אשר בניגוד לעמידתה ברעידות קלות, לא ברור כיצד תעמוד ברעידות קשות. זוהי התשובה הנכונה.
- (4) מאחר ובשאר רמת בניה גבוהה העומדת ברעידות קלות וקשות (ביטויים שני, שלישי ורביעי) אין זה הגיוני כי לדעת המומחים ישראל "איננה ערוכה" (ביטוי ראשון) להתמודדות עם רעידות.

6. התשובה הנכונה היא (1). הסבר:

נבחן את התשובות:

- (1) תשובה זו מתארת את ההיסטוריה כנבואה עקב מחזוריותה. כדוגמה לכך מתואר מעגל של המלצת הבוגרים לנערים להשקיע בבגרויות, המלצה אשר לא תתקבל אך תושמע לימים מפי הנערים כאשר אלו יתבגרו בעצמם. זוהי התשובה הנכונה.
- (2) על פי שני ביטויי ההשלמה הראשונים ההיסטוריה לא תחזור על עצמה. דעה זו לא מתיישבת עם שני הביטויים האחרונים אשר מציגים מצב של מחזוריות לאחר שלא שמעו לעצת הבוגרים ולימים ימליצו את אותה המלצה כאשר יתבגרו בעצמם.

- (3) על פי ביטוי ההשלמה השני ההיסטוריה לא חוזרת, אולם הביטויים הראשון, השלישי והרביעי מציגים את ההיסטוריה כנבואה אשר חוזרת על עצמה שוב ושוב.
- (4) על פי ביטוי ההשלמה השני ההיסטוריה חוזרת על עצמה, אולם הביטויים הראשון, השלישי והרביעי מציגים את ההיסטוריה כנחלת העבר ואירוע אשר התקיים פעם אחת לא יחזור.

7. התשובה הנכונה היא (2). הסבר:

נבחן את התשובות:

- (1) ננסה לנסח בפשטות ובתמצות את תחילת המשפט – "המועמד בעד ניסויים". בחלק השני מתואר כי הוא מתנדב בעמותות המקדמות ניסויים אלו, ולכן המילה "הפתעה", אינה מתאימה, יוצרת חוסר התאמה לוגית, והתשובה נפסלת.
- (2) "המועמד נגד ניסויים" – עובדה שלא הפתיעה אף אחד, כיוון שהוא מתנדב בכל שבוע בעמותות אשר תומכות בעמדתו. זו התשובה הנכונה.
- (3) "המועמד נגד ניסויים". בחלק השני מתואר כי הוא מתנדב בעמותות התומכות בזכויות בע"ח, ולכן המילה "הפתעה", אינה מתאימה, יוצרת חוסר התאמה לוגית, והתשובה נפסלת.
- (4) "המועמד בעד ניסויים". כיוון שבהמשך הוא מתואר כי שעושה בדיוק את ההפך, ההשלמה "לא הפתיע" – איננה מתאימה, והתשובה נפסלת.

8. התשובה הנכונה היא (2). הסבר:

נבחן את התשובות:

- (1) בשורה השלישית נאמר כי המצוות מכילות את התנאי המוסרי –דתי החל על הארץ. מכאן ניתן להסיק כי למצוות מאפיין מוסרי ותשובה זו נפסלת.
- (2) בפסקה לא נאמר דבר על סיוע לנזקקים. מאפיין זה אינו מוזכר בפסקה ולכן זוהי התשובה הנכונה.
- (3) בשורה הראשונה נאמר כי ניתן לקיים את המצוות רק בארץ ישראל, דבר זה מעיד כי ניתן לקיים רק באזור מסוים וכי המצוות מוגבלות גיאוגרפית. תשובה זו נפסלת.
- (4) בשורה הראשונה והשנייה נאמר כי המצוות קשורות לעבודת האדמה ויבוליה. מכאן ניתן להסיק כי למצוות אופי חקלאי. תשובה זו נפסלת.

9. התשובה הנכונה היא (4). הסבר:

נבחן את התשובות:

- (1) במידה ונשמיט את תשובה זו, מנשה מקבל את קטע הסולו. מכאן ניתן להסיק כי שי וקרן ינגנו, קרן תהיה מרוצה ולכן שי ינגן. המופע יתקיים ולכן תשובה זו אינה נכונה.
- (2) במידה ונשמיט את תשובה זו, מנשה מקבל את קטע הסולו, מכאן ניתן להסיק כי שי וקרן ינגנו, המופע יכול להתקיים ולכן תשובה זו אינה נכונה.
- (3) במידה ונשמיט את תשובה זו, מנשה מקבל את קטע הסולו, מכאן ניתן להסיק כי שי וקרן ינגנו, המופע יכול להתקיים ולכן תשובה זו אינה נכונה.
- (4) במידה ונשמיט את תשובה זו מנשה לא יקבל את קטע הסולו ולכן קרן ושי לא ינגנו. מכאן ניתן להסיק כי המופע לא יתקיים ולכן זו התשובה הנכונה.

10. התשובה הנכונה היא (3). הסבר:

נבחן את התשובות:

- (1) המשפט הראשון בפסקה מציין כי הרייקי מרפא מחלות וכאבים גופניים מכאן ניתן להסיק כי מטופל יחוש בהקלה בכאב. תשובה זו נפסלת.
- (2) המשפט השלישי מציין כי יכולת הרייקי הבסיסית הינה הנחת יד על פצע או מכה. מכאן ניתן להסיק כי זהו אמצעי הטיפול ברייקי ושיטת טיפולו. תשובה זו נפסלת.
- (3) השני המשפטים של הפסקה מציינים כי המורה מכוונן את התלמיד והופך אותו למעין צינור המחבר בין האנרגיה למטופל. לא ניתן להסיק, עם זאת כי המטופל יהפוך בעצמו לצינור ללא עזרת המדריך. זוהי התשובה הנכונה.
- (4) המשפט הראשון בפסקה מציין כי הרייקי מרפא חסכים רגשיים ורוחניים. תשובה זו נפסלת.

11. התשובה הנכונה היא (3). הסבר:

נבחן את התשובות:

- (1) ע"פ הקטע, הנצרות הייתה נפוצה בעיקר באזורים עירוניים ולא כפריים, ולכן לא סביר שהנצרות הייתה נפוצה בעיקר אצל החקלאים החיים בכפר. התשובה אינה נכונה.
- (2) כיוון שהנצרות הייתה נפוצה בעיקר באזורים עירוניים, לא סביר שהאנשים העירוניים היו "קהל הצרכנים החדש". כמו כן לא נאמר דבר בהקשר של קירוב העירוניים לקדושת עבודת האדמה, התשובה אינה נכונה.
- (3) כאמור, הנצרות הייתה נפוצה בעיקר באזורים העירוניים, ולכן החקלאים היו "קהל הצרכנים החדש" אליו ניסתה הנצרות לפנות בעזרת יצירת מיתוס הקשור לעולמם- תחייה מחדש וזריעה. זוהי התשובה הנכונה.
- (4) אצל החקלאים הנצרות אכן הייתה פחות נפוצה, אך לא נעשה ניסיון לשכנע אותם לזנוח את עבודת האדמה ולעסוק בדת, אלא ניסיון לקרב אותם לדת הנצרות במקביל לעיסוקם כחקלאים. התשובה אינה נכונה.